

PASTOR EN MASSACOMMUNICATIE

Ruim zestig procent van de nederlandse rooms-katholieke pastores, werkzaam in de basiszielzorg, vindt het voortbestaan van een katholieke pers in Nederland wenselijk, ruim tweeëndertig procent vindt dit zelfs noodzakelijk. De pastores komen tot dit oordeel niet alleen ten behoeve van hun gelovigen, ook voor hun eigen informatie kiezen zij in meerderheid één of meer katholieke dagbladen. Drieënzeventig procent van de pastores leest De Volkskrant, zevenenzestig procent De Tijd, acht procent geen landelijk dagblad, slechts veertien procent leest een niet katholieke krant. Uit de optelling van deze percentages blijkt dat verscheidene pastores meer dan één dagblad lezen.

Die uitkomsten zijn ontleend aan een (voorlopig) rapport van een onderzoek dat het Instituut voor Massacommunicatie te Nijmegen (1) in samenwerking met het bureau Intomart te Hilversum heeft ingesteld onder de rooms-katholieke priesters in Nederland en waarbij de vraag centraal stond: welke is de houding van de pastor ten opzichte van de massamedia, in welke mate en op welke wijze maakt de pastor gebruik van de massamedia en het daarin vervatte boodschappenaanbod.

Uit de totale populatie van 3.395 pastores werd een steekproef op grond van toeval getrokken van driehonderdvijftig pastores van wie er driehonderdwaalf aan het onderzoek hebben meegewerkt. Van deze driehonderdwaalf proefpersonen waren er dertien 29 jaar of jonger, zevenenzestig van 30 tot en met 39 jaar, zevenenzestig van 40 tot en met 49 jaar, honderdzes van 50 tot en met 59 jaar en negenenveertig van 60 jaar en ouder.

Tweeënzeventig van de honderd pastores zeggen meer dan eenenvijftig uur per week aan hun werk besteden, een vrij groot aantal van hen (vijftien procent) zelfs eenenzeventig uur of meer per week. Desondanks krijgt de krant toch hun aandacht. Ruim zestig procent van hen besteedt per dag een half tot en met anderhalf uur aan het lezen van kranten. Er valt daarbij weinig verschil te constateren tussen de leeftijdscategorieën. Voor televisie kijken en radio luisteren wordt belangrijk minder tijd vrijge-

(1) De ingezamelde gegevens worden thans door het onderzoeksteam onder leiding van de projectleiders mej. drs. G.P. Debeuckelaere en drs. W.J.M. Evers verder geanalyseerd. De streefdatum voor het gereedkomen van het eindrapport is juli 1971.

maakt door de pastores. Zesenzeventig procent van hen kijkt gemiddeld per dag één uur of minder televisie; vijfenvijftig procent van de pastores besteedt dertig minuten of minder aan de radio. (Ter vergelijking: De gemiddelde Nederlander kijkt per dag twee en een half uur televisie).

Uit het antwoord op de vraag, welke rubrieken regelmatig worden gelezen, blijkt dat eenennegentig procent van de pastores regelmatig de voorpagina leest en de rubriek "godsdienst". Het totaal van de antwoorden overziend blijkt - en dat geldt ook voor de televisie en de radio - dat rubrieken die nieuws en commentaar bevatten het meest door pastores worden genoemd.

De belangrijkste aanknopingspunten voor "de preek" haalt drieënveertig procent van de pastores uit godsdienstige boeken en tijdschriften. Voor vijfendertig procent van de pastores bieden informele gesprekken en gespreksgroepen de meeste aanknopingspunten voor de preek; de krant biedt voor slechts zes procent van de ondervraagden aanknopingspunten, de televisie vijf procent en de radio aan één procent.

Anders ligt het oordeel van de pastores bij de vraag of de massamedia aanknopingspunten bieden voor een gesprek met mensen. Vier en veertig procent van de ondervraagden vindt dat televisie kijken de meeste aanknopingspunten biedt voor een gesprek, negenendertig procent zegt dat dit geldt voor het lezen van de krant.
